

Els orígens del Nadal

Les arrels clàssiques d'una festa religiosa

La celebració del Nadal avui està estretament lligada a la religió cristiana, però té les arrels en cultes pagans d'Orient i d'Egipte que el món romà va anar integrant. Tothom sap que als Evangelis no s'especifica la data exacta del naixement de Jesucrist i que el fet que se celebri el 25 de desembre respon a una convenció posterior. L'Església catòlica adoptà molts elements de les religions paganes que formaven part del bagatge cultural comú. Reinterpretar símbols i mites d'aquests cultes va ser una via per difondre el cristianisme sense alterar gaire els costums i les imatges de la societat.

Des del segle II dC el Nadal es començà a celebrar el 6 de gener, data en què a Egipte se celebrava el naixement del sol. Però al segle IV dC el papa Juli I determinà que Nadal fos el 25 de desembre, diada del déu Mitra [foto de l'esquerra, a Roma], també nascut en una cova, i que coincidia amb el dia més festiu dels Saturnalia romans, unes festes dedicades al déu Saturn durant la setmana del solstici d'hivern. Aquesta data fou adoptada per tots els països d'Occident. A Orient, algunes Esglésies acabaren acceptant-la; d'altres, com l'armènia, encara avui prefereixen el 6 de gener per celebrar el naixement de Jesucrist [a la foto de la dreta, relleu de l'epifania en un sarcòfag paleocristià del segle IV, als Museus Vaticans; foto de [Lawrence OP](#)].

Que tingueu un bon Nadal i un feliç any nou!

Isabel Rodà, directora de l'ICAC

Arqueozoologia, tema del segon seminari de l'ICAC

Serà el 10, 11 i 12 de gener

El seminari l'inaugurarà el professor Jacoppo De Grossi, de la Universitat de Salento, amb una conferència sobre l'ús dels animals en la documentació arqueològica a Itàlia des de la protohistòria fins a l'època clàssica.

[!\[\]\(339a16584d5da0f0a3ca4e9ec17bf6a1_img.jpg\) Programa i inscripció](#)

Géza Alföldy i Isabel Rodà: conversa entre dos grans epigrafistes

"L'estudi de les inscripcions romanes de l'ager Tarraconensis és un gran progrés en l'epigrafia de Tarragona", opina el professor Alföldy

I. Rodà: Professor Alföldy, la vostra última col·laboració amb l'ICAC és el pròleg que heu escrit per a una obra d'una col·lega, Diana Gorostidi, que ha recollit les inscripcions del Camp de Tarragona (*Ager Tarraconensis 3. Les inscripcions romanes*). M'agradaria que parléssiu d'aquesta relació ciutat-camp i de les inscripcions que no són dins la ciutat, sinó en àmbit rural.

G. Alföldy: La colònia de *Tarraco* va tenir un territori bastant ampli, però se'n coneixien molt poques inscripcions. El gran epigrafista alemany del segle XIX, Emil Hübnér, que va fer el primer corpus de les inscripcions de *Tarraco*, en coneixia 450, però només 6 eren del territori. En el meu llibre del 1975, el RIT, en coneixia 40. I gràcies als treballs dels anys 80 i 90 d'Isabel Rodà i altres investigadors, el nombre de les inscripcions es va multiplicar. I ara la jove epigrafista de l'ICAC Diana Gorostidi ha recollit moltes més inscripcions, unes 130!

[!\[\]\(6a9b39b98eb945faa14c645ec99e4eaa_img.jpg\) Llegiu i escolteu tota l'entrevista](#)

Últime quatre publicacions de l'Institut

Aquestes són les últimes novetats de la col·lecció Documenta: *Necrópolis urbanas en Baetica*, del professor Desiderio Vaquerizo; els volums 1 i 3 de l'obra *Ager Tarraconensis*, dirigida pels doctors Marta Prevosti (ICAC) i Josep Guitart (UAB i ICAC), i *Topos-Chôra. L'espai a Grècia I: perspectives interdisciplinàries*, amb Jesús Carruesco (ICAC i URV) com a editor.

- + [Fitxa de 'Necrópolis urbanas en Baetica'](#)
- + [Fitxa dels volums 1 i 3 de l'Ager Tarraconensis](#)
- + [Fitxa de 'Topos-Chôra. L'espai a Grècia I: perspectives interdisciplinàries'](#)

Propera lectura de tesi, sobre el territori de la Laietània interior

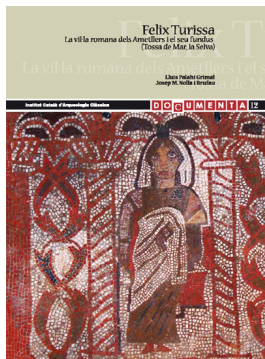
La investigadora Marta Flórez ha tingut la direcció del Dr. Josep M. Palet (ICAC)

Serà el dilluns 10 de gener a l'Institut. El treball es titula “Dinàmica dels assentaments i estructuració del territori a la Laietània interior. Estudi del Vallès Oriental de l'època ibèrica a l'alta edat mitjana”. Presenta els resultats de cinc anys de recerca al Vallès Oriental, l'antiga Laietània interior, per estudiar-ne el poblament i la dinàmica d'ocupació del sòl, les formes d'hàbitat i l'estructuració territorial.

- + [Més sobre el treball](#)

Presentació de la monografia sobre la vil·la romana dels Ametllers, de Tossa de Mar

Felix Turissa. La vil·la romana dels Ametllers i el seu fundus (Tossa de Mar, la Selva), escrit per Lluís Palahí i Josep M. Nolla, és un estudi global d'aquest conegut jaciment arqueològic excavat des de principis del segle XX. L'obra la publica l'ICAC (col·lecció Documenta, 12) i es presentarà a Tossa el 22 de gener.

[Fitxa del llibre](#)

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades personals han estat recollides, incorporades i tractades en un fitxer automatitzat, la finalitat del qual és trametre la publicació que el/la ciutadà/ana ha requerit. L'òrgan responsable del fitxer és l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'adreça on la persona interessada pot exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició és plaça d'en Rovellat, s/n, 43003 Tarragona.

Podeu donar-vos de baixa d'aquest butlletí i de la resta de comunicacions electròniques de l'ICAC [seguint aquest enllaç](#).

Els continguts d'aquest butlletí estan subjectes a una llicència de [Reconeixement 3.0 de Creative Commons](#), si no s'hi indica el contrari. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada sense finalitats comercials, sempre que se'n citi el titular dels drets (autor/a, butlletí Archeonea, Institut Català d'Arqueologia Clàssica) i es distribueixi sota aquesta mateixa llicència. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

ISSN: 2013-8490

Dipòsit Legal: T-500-2010

